

**Magiczny
Kraków**

Po remoncie „Modrzejówka” znów będzie tętnić życiem

2025-07-14

Jak przywrócić życie „Modrzejówce” - dawnej willi Heleny Modrzejewskiej? Odpowiedzi na to pytanie szukali studenci i studentki Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, biorący udział w konkursie architektoniczno-urbanistycznym organizowanym wspólnie z Radą Dzielnicy V Krowodrza.

Znamy już laureatów konkursu, a w połowie lipca nastąpi uroczyste wręczenie nagród wraz z otwarciem plenerowej wystawy na placu Axentowicza, na której mieszkańcy i mieszkanki będą mogli obejrzeć nagrodzone prace.

XIX-wieczna krakowska willa „Modrzejówka” to jedyny zachowany w Polsce dom należący do Heleny Modrzejewskiej – wybitnej aktorki i filantropki. Studenci i studentki Politechniki zmierzali się z niełatwym zadaniem: jak tchnąć nowe życie w to historyczne miejsce, zachowując jego oryginalny charakter i jednocześnie nadając mu nową funkcję - otwartej, społecznej przestrzeni.

Prace konkursowe powstały w oparciu o regulamin konkursowy zawierający wyniki konsultacji społecznych, w których udział wzięło blisko 500 mieszanek i mieszkańców. Ich głos stał się fundamentem projektów – łączących w spójną całość historię miejsca z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców.

– „Modrzejówka” to miejsce z historią, które może ponownie tętnić życiem. Prace konkursowe pokazują, że jej potencjał niezwykle inspiruje i pobudza wyobraźnię. Obyśmy w ciągu najbliższych lat doczekali się „Modrzejówki” otwartej na mieszkańców, najlepiej w formie Społecznego Domu Kultury – podkreśla inicjatorka konkursu Joanna Wendorff, przewodnicząca Komisji Kultury i Integracji Międzypokoleniowej Rady Dzielnicy V Krowodrza i przedstawicielka stowarzyszenia „Przyjaciele Modrzejówki”.

Konkurs, który połączył uczelnię, samorząd i mieszkańców

Konkurs architektoniczny dotyczący przyszłości willi to inicjatywa zapoczątkowana przez Stowarzyszenie „Przyjaciele Modrzejówki”, które wspiera ideę przekształcenia zabytkowej willi w otwartą przestrzeń kulturalną dla mieszkańców. Organizacją i finansowaniem przedsięwzięcia zajęła się Rada Dzielnicy V Krowodrza. W projekt aktywnie włączyła się również Politechnika Krakowska.

Zwycięskie koncepcje łączą historię „Modrzejówki” z potrzebami mieszkańców

Spośród 77 studenckich projektów Jury pod przewodnictwem Głównego Architekta Miasta dyr. Janusza Sepioła wyłoniło trzy najlepsze koncepcje oraz trzy wyróżnienia. Łączna pula nagród w konkursie wyniosła ponad 10 tys. zł.

– Studencki konkurs zaskoczył wysokim poziomem. Właściwie nie było prac słabych czy nieprzemyślanych. Temat okazał się dla przyszłych architektów ciekawy i inspirujący. Konkurs

udowodnił, jak wielki jest potencjał tego miejsca i na jak wiele sposobów można go wykorzystać czy rozwinąć. Jestem pełen nadziei, że wyniki konkursu będą argumentem za podjęciem w nieodległej przyszłości poważnych działań inwestycyjnych. Dziękuję inicjatorom akcji i architektom prowadzących studenckie prace – mówi przewodniczący Komisji Konkursowej, Główny Architekt Miasta, Janusz Sepioł.

– Ten konkurs i jego wyniki pokazują, że wspólne projektowanie – z udziałem lokalnej społeczności, młodych twórców i samorządu – może stać się realnym narzędziem zmiany – uważa Maciej Żmuda, przewodniczący Rady Dzielnicy Krowodrza. – Studenci przygotowali bardzo ciekawe propozycje rewitalizacji tego miejsca, które – mam nadzieję – już wkrótce stanie się sercem naszej dzielnicy – miejscem kultury i spotkań, o które od lat zabiegają mieszkańcy.

– Jury doceniło te projekty, które twórczo odpowiadały na wyzwania wynikające z kontekstu historycznego i społecznego – mówi dr inż. Krzysztof Petrus z Katedry Historii Architektury i Konserwacji Zabytków WA PK. – Autorzy najlepszych prac wykazali się zrozumieniem nie tylko przestrzeni, ale też idei – stworzenia miejsca wspólnego, otwartego, zapraszającego do dialogu.

– Prace konkursowe cechuje wielka różnorodność w podejściu młodych adeptów architektury do przedstawionego zadania, polegającego na adaptacji, przebudowie historycznego budynku. Jest też w studenckich pomysłach wrażliwość na zagadnienia integracji społecznej oraz roli jaką ma w tym względzie pełnić architektura – podkreśla dr. inż. Łukasz Stożek, prof. PK.

Laureaci konkursu

- I miejsce – Aleksandra Paradysz – prowadzący: dr inż. arch. Dominik Przygodzki
- II miejsce – Adam Wojtas – prowadzący: dr inż. arch. Zbigniew Wikłacz, prof. PK
- III miejsce – Magdalena Konik – prowadzący: dr inż. arch. Łukasz Stożek, prof. PK
- I wyróżnienie – Anna Stachowicz – prowadząca: dr inż. arch. Dominika Długosz
- II wyróżnienie – Aleksandra Ślusarczyk – prowadząca: dr inż. arch. Elżbieta Waszczyszyn, prof. PK
- III wyróżnienie – Zofia Kozłowska – prowadząca: dr inż. arch. Elżbieta Waszczyszyn, prof. PK
- wyróżnienie Stowarzyszenia – Martyna Hombesch – prowadzący: dr inż. arch. Łukasz Stożek, prof. PK

Patronat nad konkursem objęli: prezydent Krakowa Aleksander Miszański, rektor Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. Andrzej Szarata, dziekan Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. arch. Magdalena Kozień-Woźniak, Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków.

Historia „Modrzejówki”

„Modrzejówka” to zabytkowa willa znajdująca się przy ul. Artura Grottgera 11/ ul. Mazowieckiej 14c. W roku 1884 Helena Modrzejewska zakupiła tereny należące do krakowskiego szpitala św. Łazarza folwarku w obecnej dzielnicy Krowodrza, z zamiarem wybudowania w tym miejscu nowego domu. „Modrzejówka” wraz z oranżerią została zaprojektowana i wybudowana pod nadzorem Adolfa Opida, przyrodniego brata Heleny Modrzejewskiej. Posiadłość została otoczona modrzewiowym parkiem i ogrodem. Część willi miała służyć jako sala koncertowa i czytelnia. Po wyjeździe aktorki do Stanów

**Magiczny
Kraków**

Zjednoczonych nieruchomości została sprzedana w 1897 roku Towarzystwu Tanich Mieszkań dla Robotników Katolików, założonemu przez Henryka Jordana. Z przyczyn formalno-prawnych Towarzystwo straciło możliwość funkcjonowania w 1937, zaś cały jego majątek przekazano krakowskiemu Arcybractwu Miłosierdzia.

W 2000 roku willa „Modrzejówka” wraz z sąsiednim osiedlem robotniczym została wpisana do rejestru zabytków jako cenny przykład XIX-wiecznej architektury społecznej. W 2023 roku Arcybractwo pozyskało 3,4 mln dofinansowania z rządowego programu Polski Ład na jej remont. Prace rozpoczęły się we wrześniu 2024 roku, a ich zakończenie planowane jest na koniec 2025 roku.